

Griffie Commissie Economische Zaken
Postbus 20018
2500 AE Den Haag
Cie.ez@tweedekamer.nl

Datum
9 november 2017

Uw referentie:

Behandeld door
Linda Notebaart

Doorkiesnummer
088-3681429

Geachte heer/ mevrouw,

0. Inleiding

Als belangenbehartigers van werknemers in de postsector zetten FNV, CNV en Bond van Post Personeel zich in voor werkgelegenheid en goede arbeidsvoorwaarden. Een passend inkomen, waar je normaal van kunt leven en werkzekerheid vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Het realiseren van deze inzet is lastig. Met PostNL onderhandelen we over de cao "Postbezorgers". Door deze werkgever worden we er continu op gewezen dat er sprake is van oneerlijke concurrentie omdat de andere bedrijven in de sector het werk doen via goedkopere arbeidsrelaties, zoals de overeenkomst van opdracht en daardoor besparen op de kosten. Wij willen af van die discussie. Ook de politiek heeft zich vaker uitgesproken dat er in de sector geen concurrentie op arbeidsvoorwaarden mag zijn. Toch is die (moordende) concurrentie er nog steeds. Thans loopt er een handhavingsverzoek bij de ACM geïnitieerd door vakorganisaties. Het kan niet worden ontkend dat er – ondanks alle goede intenties – sprake is van een stevige concurrentie op arbeidsvoorwaarden met een race to the bottom als gevolg. De postbezorgers zijn daar uiteindelijk de dupe van. Deze omstandigheden maken duidelijk dat het wringt op 'de postmarkt' en dat er helaas geen sprake is van een gezonde arbeidsvoorwaardenvorming.

1. Op welke punten moet – vanuit de visie van de vakbonden - de Postmarkt worden beoordeeld

- In stand houden van (zoveel mogelijk) volwaardige **werkgelegenheid**.
- **Volwaardige banen** (dat wil zeggen banen op basis van een arbeidsovereenkomst, dus geen OVO, oneigenlijke ZZP-constructies, werken zonder loon of kruimelcontracten)
- **Fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden** (kwaliteit en koopkracht)
- **Bescherming werknemersrechten** (behoud werknemersverzekeringen, pensioenrechten)
- (Eventuele) **afbouw werkgelegenheid op sociale wijze** (voorkomen van gedwongen ontslagen)
- **Geen concurrentie op arbeidsvoorwaarden**
- In stand houden toegankelijke en betaalbare basispostvoorziening (UPD) voor consumenten en bedrijven.

2. WIK (Future scenario developments in the Dutch postal market dd 21-12-16) schetst 2 scenario's

a. *Versterking van de huidige situatie (convergerende netwerken) in de krimpende postmarkt:*

- Bescherming van concurrentie op de postmarkt door (steeds verdergaande) regulering.
- Instandhouding meerdere netwerken door regulering
- Voortgaande felle concurrentie om met name de gunst van de zakelijk klant
- Versnelde krimp van het netwerk van PostNL (het volume bij PostNL krimpt harder dan dat van de markt)

b. *Ontwikkelen van het 1 netwerk scenario*

Geleidelijke ontwikkeling naar 1 netwerk.

N.B. Bij het voorkeursscenario van de vakbonden gaat het niet om het aantal netwerken of om marktwerking als zodanig, maar om het stoppen van de huidige moordende concurrentie op arbeidsvoorwaarden welke uiteindelijk te koste zal gaan van werkgelegenheid in de sector.

3. Voorkeursscenario vakbonden: geen geforceerde bescherming van meerdere netwerken maar het faciliteren van het behoud van 1 goed postnetwerk

- Het belang van werknemers (waaronder het wettelijk recht op minimumloon) mag niet ondergeschikt worden gemaakt aan de ideologie ("marktwerking in de sector")
- In de huidige - sterk krimpende markt- is het een utopie om het waarborgen van een goed werkende UPD volledig aan een geforceerd geregleerde markt over te laten. Dat leidt onvermijdelijk tot een voortgaande "race to the bottom" voor wat betreft arbeidsvoorwaarden/arbeidsomstandigheden
- Steeds minder post, maar wel het geforceerd in stand houden van meerdere netwerken leidt tot verlieslijdende, kwalitatief mindere dienstverlening en daarmee tot druk op de arbeidsvoorwaarden van werknemers
- De volwaardige baan op basis van een arbeidsovereenkomst moet in de postsector leading blijven (zie ook rapport Vreeman)
- Er moet 1 groot postdistributienetwerk in Nederland aanwezig blijven. Iedereen in Nederland, dus ook in de periferie, moet post kunnen blijven verzenden en ontvangen. Er moet een kwalitatief goed functionerende sorteer- en bezorgader in de lucht blijven. Door het vermijden van schokken in de markt wordt voorkomen dat post als medium voortijdig sneuvelt; daarmee blijft de daarmee gerelateerde werkgelegenheid zo lang mogelijk behouden
- Kwaliteit dienstverlening: in het convergerende netwerk scenario zal door de voortgaande concurrentie en prijsdruk de kwaliteit van de dienstverlening meer eerder onder druk komen bij alle marktpartijen. Reorganisatiedruk en bezuinigingsmaatregelen zijn voortdurend aanwezig. Bovendien leidt de 'race to the bottom' tot minder loyaliteit van werknemers (kruimelcontracten, OVO, lage tarieven en hoge risico's zzp), die de kwaliteit en betrouwbaarheid van de UPD niet ten goede komt (steeds meer berichten over post die wordt weggegooid, in de schuur blijft liggen, etc.).

4. Gevolgen aanbesteding of splitsing van de UPD:

Wij zijn niet in de positie om ons uit te spreken op welke wijze en aan wie de uitvoering van de UPD moet worden gegund. Wel vrezen wij voor een grote reorganisatie bij de partij, die de UPD nu uitvoert. Zeker zullen er in dat geval werknemers van de ene werkgever over kunnen stappen naar de andere werkgever, maar zolang we er met elkaar niet voor hebben gezorgd dat er in de sector alleen maar sprake is van volwaardige banen dan wordt de positie van werknemers alleen maar slechter. De regels omtrent overgang van onderneming gelden hier immers niet. Uiteraard zijn de vakbonden er een groot voorstander van om een eventuele consolidatie in de postmarkt zo te laten verlopen, dat rekening gehouden wordt met de belangen van alle werkenden ongeacht het bedrijf waar zij werken.

5. Oplossingsrichtingen:

1. De 80%-norm arbeidsovereenkomsten van postbezorgers voor bedrijven met een omzet van meer dan 2 miljoen moet per direct worden gehandhaafd. De vakbonden dringen er daarom op aan om (handhavend) op te treden tegen de postbedrijven die niet aan deze norm voldoen. Het is – naast het publieke belang – voor werknemers belangrijk dat nu daadwerkelijk zonder verder uitstel een gelijk speelveld op arbeidsvoorwaarden binnen de postsector wordt gecreëerd.
2. Een integrale bedrijfstak-cao zou de basis moeten zijn voor een gelijk speelveld voor alle bedrijven in de sector. Werkgevers en bonden zijn dan in staat - in reguliere arbeidsverhoudingen- met elkaar te overleggen over zaken als aanstelling, beloning en loopbaanbeleid. Om een bedrijfstak-cao te realiseren stellen wij voor dat partijen uit het veld met behulp van ervaren deskundigheid (een verkenner) bijeen worden gebracht om een dergelijke cao voor te bereiden. Alleen zo wordt voorkomen dat bedrijven verder gaan op het pad van concurrentie via goedkopere arbeidsvoorwaarden. Concurrentie moet plaatsvinden op servicegerichtheid en kwaliteit van dienstverlening.

Hoogachtend,

Namens de vakbonden FNV, CNV en Bond voor Post Personeel,

G. Deleij & E.D. Haneveld

A. Zwaagstra
i./o.

J. Bol
i./o.

Bestuurders FNV

Ger.Deleij@fnv.nl

Etienne.Haneveld@fnv.nl

Bestuurder CNV

a.zwaagstra@cnv.nl

Bestuurder Bond van Post Personeel

j.bol@copgroep.nl

Secretariaat

Pegasusweg 200
3067 KX Rotterdam

Postbus 8572
3009 AN Rotterdam

T (088) 368 1429

I www.fnv.nl
KvK 40 53 18 40